

„Přiměřená vhodná práce posiluje a léčí“ (Hamza) vhodně zvolená zahradní terapie se stane vítanou a zajímavou činností pro všechny věkové skupiny našich pacientů. Navíc je i dobrým rozšířením ergoterapie, psychoterapie a pohybových aktivit pro naše pacienty.

Zahajujeme projekt z oblasti *Vzdělávání, výchova a osvěta v oblasti životního prostředí v Pardubickém kraji pro rok 2021*, který byl sestaven s ohledem na zájem, který naši pacienti jeví o Venkovní učebnu přírodopisu. Věříme, že další aktivita, kterou je vhodně zvolená zahradní terapie, se stane další vítanou a zajímavou činností pro všechny věkové skupiny našich pacientů. Navíc je i dobrým rozšířením ergoterapie, psychoterapie a pohybových aktivit pro naše pacienty.

Většina pacientů HL, což jsou především senioři, ale i předškolní a školní děti (některé i s rodiči), je odkázána na možnost využívat svůj volný čas pouze v uzavřeném areálu. Jedinou možnou nabídkou činností mimo léčebné pavilóny jsou v současné situaci nejčastěji procházky arborem. I když některé aktivity lze nabídnout i v této situaci, jsme přesvědčeni o tom, že je v areálu parku mnoho zajímavostí a jistě je i co dále objevovat, že je vhodné nabídnout i něco nového.

Zahradnictví skřítko Salátka

„Co rostlina potřebuje k růstu“, je nová interaktivní soutěž v rámci projektu *Příroda na dosah*, a která bude probíhat i online. Náročnost témat bude rozlišena dle věku a bude určena nejen dětem mateřských a základních škol, ale i dospělým pacientům, a veřejnosti, pro které je park bohužel v poslední době uzavřen. **Průvodcem v této oblasti bude skřítek Salátek, který hravou a poučnou formou přiblíží dětem i dospělým pěstování rostlin a péči o ně. Skřítek jistě potěší i mnohé dospělé, kterým Salátek popíše způsoby pěstování zajímavých stromů a keřů, které v arboretu rostou.** Aktivity

budou realizovány prostřednictvím pracovních listů, jednoduchých pokusů a dalších možností bádání. Záměrem je aktivní zapojení pacientů ve vzdělání o přírodě a přirozených procesech okolo nás. Součástí těchto listů bude i výzva pro postupné vytváření školní zahrady a malého zahradnictví skřítko Salátka. V neposlední řadě bude také kladen důraz na připomínání Hamzových terapeutických metod, při kterých i tehdejší „ošetřovanci“, tedy pacienti, přirozeně využívali kontakt s přírodou.

Naučná stezka v HL bude obohacena o zastávku u skleníku. Pro pacienty, kteří se činností v Salátově zahrádce zúčastní, je nutné zajistit podmínky a umožnit jim pohodlné vykonávání této činnosti ve vyvýšených záhonech na kolečkách. Tento **„mobilní záhon“ je podobný kuchyňskému stolu, který má na nohách přimontovaná kolečka a místo horní desky je velký „truhlík“, v kterém se sází, seje, pěstuje nebo jen míchá zemina. Záhon je koncipován tak, aby zejména vozíčkáři mohli takto upravený záhon pohodlně využívat a mohli si zajet k záhonu stejně jako ke stolu v jídelně.** Pacienti budou

pěstovat rostlinky, které si při odchodu domů (pokud to bude technicky možné) případně vezmou i domů. Část bylin se ovšem vysadí také v arboretu do vyvýšených záhonů nebo v Koutku užitkových rostlin. Plánujeme

založení školní zahrady, jistě by výpěstky našly uplatnění i zde. Všechny pěstované rostliny budou opatřeny popisy s rodovým a druhovým jménem, místem původu a stručnou charakteristikou. Vše bude plně bezbariérové.

Skleník bude využit nejen pro činnosti zahradnické, ale také jako místo pro různé výstavní expozice. Přidanou hodnotou tohoto zázemí bude i možnost zajistit vhodnější podmínky pro zimování drobných dřevin Jižní Ameriky a Austrálie, kterými jsme v roce 2020 rozšířili naučnou stezku.

Jana Zavřelová, DiS.

Spolek přátel Hamzova parku arboreta